

A Fővárosi Ítéltábla ... jogi igazgató által képviselt ... felperesnek a Dr. ...gyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. ...gyvéd) által képviselt ... alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. március 27. napján kelt 6.G.41.784/2012/35. számú ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes a keresetében kártérítés jogcímén 350.000 euró ítélet meghozatalakori MNB árfolyam szerinti forint ellenértéke és annak 2011. november 23-tól a kifizetésig járó évi 5 %-os késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Előadta, hogy 2009. május 13-án 10 raklap és 3 karton mennyiségű ... gyártmányú mobiltelefon közúti fuvarozásával bízta meg az alperest, a rakomány azonban 2009. május 14-én hiányosan érkezett meg az olaszországi lerakóhelyre. A fuvarfeladatot ténylegesen teljesítő ... forgalmi rendszámú tehergépjárművét vezető ... és ... ellen indult büntetőeljárásban a Pécsi Ítéltábla Bf.II.266/2011/6. számú ítéletével megállapítást nyert, hogy a vádlottak bűnsegédként részt vettek az áru ellopásában, ugyanis azzal, hogy - a nyomozás során nem beazonosított - ismeretlen személy részére előzetesen információt közöltek a rakományról, majd annak birtokában a fuvarozás során a tehergépjárművel egy félreeső helyen megálltak, kívülállóknak engedték a riasztórendszerhez való hozzáférést, és visszavonultak a vezetőfülkébe, fizikai segítséget nyújtottak a szóban forgó ingóságok jogtalan eltulajdonításához.

Tekintve, hogy a rakomány részlegesen a fuvarfeladat teljesítése során veszett el, alperes az 1979. évi 3. számú tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR) 17. cikk 1. pontja alapján felel az áru elveszéséért, a CMR 17. cikk 2. pontja szerinti mentesülésére pedig alappal nem hivatkozhat, mert annak nem minősülhet a gépjárművezetők által elkövetett áru eltulajdonítás. A tényleges fuvarozó ... a ... alvállalkozója, utóbbi az alperes alvállalkozója volt, a CMR 3. cikke és az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 315. §-a alapján alperes az alkalmazottaiért és a teljesítéséhez igénybe vett személyek cselekményéért egyaránt felel.

A fuvarozásban részt vevők egyetemleges kárfelelőssége megállapítható a CMR 34. cikke, valamint a Ptk. 337. § (1), (2), (3) bekezdése alapján is.

Felperes álláspontja szerint az alperes - ugyancsak kárfelelősséget eredményező szerződészegésként - a Ptk. 277. § (1) bekezdésébe ütközően figyelmen kívül hagyta a további alvállalkozásba adás tilalmát, melyről a 2008. március 3-i nyilatkozata, valamint a 2009. január 28-án kezdődő e-mail váltás tartalma szerint megállapodtak, és ráutaló magatartással is megállapítható a megegyezés létrejötte, mert az alperes - a perbelit kivéve - ennek megfelelően teljesítette a fuvarfeladatokat. A további alvállalkozásba adás tilalma szerint a ... Kft. feladó fuvarfeladatait kizárólag a ... teljesíthette, tekintve, hogy a perbeli fuvarfeladatról kiállított CMR fuvarokmány 16. és 23. rovatában ezen cég került feltüntetésre, megállapítható, hogy az alperes a felperest meg is tévesztette.

Az áru elveszésének büntető ítéletben megállapított körülményei folytán megállapítható a fuvarozó terhére szándékosság, illetve súlyos gondatlanság, mely a CMR 29. cikke értelmében súlykorlátot áttörő, teljes kártérítő felelősséget eredményezett.

Kereshetőségi joga alátámasztására 2011. november 23-án kelt okiratot csatolt; előadta, hogy a büntető eljárás során hozott ítéletben megállapított 640.000 euró kárt a károsult vagyonbiztosítója rendezte, majd regressz igénytel lépett fel a kárért felelőssé tett felperessel szemben, kárigénye teljes és végleges kielégítéseként elfogadott 350.000 eurót, melyet felperes kifizetett, ezzel megszerezte az alperessel szembeni követelés érvényesítésének a jogát.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta felperes kereshetőségi jogát, kifogásolta, hogy a 2011. november 23-i okiratnak csak az első oldala került becsatolásra; indítványozta annak tisztázását, hogy a felperes saját biztosítója térített-e kárt akár a károsult, akár annak vagyonbiztosítója, vagy a felperes felé, amennyiben ugyanis a biztosítói díjkifizetés teljesített, úgy az alperessel szemben regressz igény folytán a biztosító indíthatna keresetet, így fennáll a kétszeres igényérvényesítés veszélye.

Érdemben előadta, hogy a perbeli fuvarfeladat teljesítéséhez a ...-t és - általa - a-t vette igénybe, így a CMR 3. cikke értelmében amennyiben a közreműködők felelőssége megállapítható, azért saját cselekményeként felel. Ugyanakkor a CMR 17. cikk 2. pontja alapján vizsgálendő a mentesülése, e körben azt kell megítélni, hogy az áru elveszését olyan körülmény okozta-e, amelyet nem kerülhetett el, illetőleg amelynek következményeit nem állott módjában elhárítani. Véleménye szerint mentesülésére vezető körülmény az, hogy a fuvarmegbízást két gépjárművezető teljesítette, akik megbízhatóak voltak, korábban velük szemben kifogás nem merült fel, az elkövetés módja a büntető ítéletben rögzítettek szerint professzionális, előre eltervezett, megszervezett volt, a riasztó berendezést kiiktatták, a konspiratív módon elkövetett lopás elleni védekezés gyakorlatilag lehetetlen volt, emellett a GPS jel hozzátétőlegesen 25-30 perces időszakonként sugárzott jelet, míg az elkövetés mindössze 39 percet vett igénybe, tehát ez is objektíve lehetetlenné tette a bűncselekmény megakadályozását. Utalt arra is, hogy a felperes az alperes részére a szerződésben foglaltakon kívül további biztonságtechnikai eszköz alkalmazására nem adott utasítást, ennek ellenére a fuvarszköz riasztóval rendelkezett. A mentesülésre hivatkozás elbírálása körében kizárólag annak van jelentősége, hogy az adott helyzetben lehetősége volt-e a kárt elkerülni vagy elhárítani a fuvarozónak, annak viszont nincs relevanciája, hogy a káresemény a sofőr, vagy más személy vagy természeti csapás miatt következett-e be. Ezen elháríthatatlanság folytán nemcsak a ténylegesen fuvar végző mentesül a felelősség alól, hanem a fuvarozásban részt vevő további személyek is, mivel nincs olyan felelősséget keletkeztető tényállás, amelyre tekintettel a károkozás megállapítható lenne, ezzel azonos álláspontra helyezkedett a Legfelsőbb Bíróság a Gfv.X.30.398/2010. számú döntésében.

Vitatta, hogy 2008. március 3-án a kizárólag másolatként csatolt okiratban foglalt nyilatkozatot megtette volna, továbbá a felperes által hivatkozott e-mail váltás nem a peres felek közötti esetleges megállapodást támasztja alá. Alperes a fuvarfeladatot magának a ...-nek adta ki, ezzel összhangban került kiállításra a CMR fuvarlevél. Nem volt olyan tiltás érvényben, hogy ezen társaság a további

teljesítéséhez ne vehetett volna igénybe teljesítési segédet, utóbbit mind a CMR 3. cikke, mind a Ptk. 498. §-a és 315. §-a megengedi. Ugyanakkor a fuvarozási láncolat a felelősség szempontjából teljesen közömbös, mert a bűncselekmény elháríthatatlansága okán egyik taggal szemben sem állapítható meg kárfelelősség, így valamennyien mentesülnek. Hivatkozott arra is, hogy a perbeli áru kiadásánál a felperes alkalmazottjának tudnia kellett, hogy a gépjárművének a rendszáma a regisztrációs adatbázisban szerepel-e, így ha ennek hiánya ellenére adta ki a fuvarmegbízást, úgy az a terhére értékelendő, illetőleg akként, hogy ezzel mint ráutaló magatartással elfogadta a fuvarfeladatot ténylegesen teljesítő közreműködését.

Tekintve, hogy felperes nem tud felmutatni olyan történeti tényállást, amely alperes, illetve alvállalkozói szándékos vagy súlyos szerződésszegését alapozná meg, értelemszerűen a CMR 29. cikkére hivatkozása sem foghat helyt, továbbá felveti, hogy felperes igazolni tartozna a CMR 23. cikke szerinti limit betartását a kárigény összegének a kiszámításakor.

Az elsőfokú bíróság 2014. március 27. napján kelt 6.G.41.784/2012/35. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 350.000 eurónak 2014. március 27-én irányadó magyar nemzeti banki deviza - középárfolyamán számított forint - ellenértékét, és annak 2011. november 23-tól a kifizetés napjáig járó évi 5 %-os késedelmi kamatát, valamint 3.982.462 forint perköltséget.

A 2011. november 23-i károsulti nyilatkozat alapján igazoltnak fogadta el felperes keresetösségi joga fennálltára tett előadását, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az okirat becsatolt első oldalából aggálytalanul megállapítható volt, hogy a károsultat illető minden jog a megállapodásban részt nem vevő felperes számára biztosított volt, ebből következően a hiányzó második oldalnak nincs jelentősége.

A perben nem volt vitás a peres felek között a fuvarozási szerződés létrejötte, az, hogy a szállított áru részleges elveszésére a fuvarozás alatt került sor, illetőleg nem volt vitatott a keletkezett kárérték sem.

Vizsgálta az elsőfokú bíróság a további alvállalkozásba adás tilalmára vonatkozó megállapodást, annak alperesi megszegését. A felperes és a ... közötti elektronikus levelezésből arra vont le következtetést, hogy felperes 2009. január végén határozottan megtiltotta, hogy az e társasági körbe nem tartozó alvállalkozóknak a feladó által biztosított fuvarokat alvállalkozásba adják; ezzel összhangban áll ... azon levele, melyben arra tett ígéretet, hogy 2009. február 15-től nem fog alkalmazni alvállalkozót a feladó által biztosított fuvarok teljesítéséhez. A cégbírók alapján megállapítást nyert, hogy ... a ..., ... az alperes törvényes képviselője volt a peresített időszakban, ... tanúvallomása szerint ... az alperes vezető beosztású munkavállalója is volt. A 2009. január 28-i alvállalkozásba adást tiltó levelet ... és ... egyaránt megkapta, az abban foglaltakról mindketten tudomást szereztek, így az alperes is felelős volt azért, hogy a ... ennek megfelelően járjon el. Nem volt jelentősége annak, hogy az elektronikus levelezésben az alperes nevesítve nem szerepelt, mert a 2009. január 28-i levél ...nak is továbbításra került, akiről az alperesnek tudnia kellett, hogy a vezérigazgatója - a jogi képviselő meghatalmazását is nevezett írta alá - felperes utasítását tehát az alperes megismerhette, a későbbiekben ennek megfelelően volt köteles eljárni, illetőleg az attól való eltérésért felelősséget viselni. Bár ... a tanúvallomásában úgy nyilatkozott, számára sem volt egyértelmű, hogy született-e végleges megállapodás a felek között a további alvállalkozói tiltásra, a tanú vallomása arra alkalmas volt, hogy az üzenetváltás tartalmát megerősítse, illetőleg a tanú azt adta elő, hogy ... és ... tevékenysége folytán a felperesnél ezen kérdés rendezése ügyvezetői szintre került, a tanú pedig nem volt ügyvezető. Felperes végleges nyilatkozatának a tartalma tehát az elektronikus levelezésből egyértelműen kitűnt, az abban foglaltak a címzettek köztötték, miután észrevétel nem történt, a közléstől kezdve az alperest, 2009. február 15-től a ...-t. Az elektronikus levelezés bizonyító erejéből következően nem volt szükséges a 2008. március 3-i keltezésű nyilatkozat alperes által vitatott megtétele körülményeit tisztázni. Kétségmentesen megállapítást

nyert, hogy a tilalom hatálybalépését követő időpontban állt be a káresemény, melyért az alperes a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján kárfelelősséggel tartozik.

Tekintve, hogy felperes tilalmáról az alperes tudott, kötelessége lett volna olyan tartalmú fuvarmegbízást adni a ...-nek, amely az alvállalkozásba adást kizárja, így utóbbi részéről a további fuvaros igénybevétele felperes kikötésének és előírásának a megszegésére irányult, továbbá a CMR fuvarlevél 16. és 23. rovatában elhelyezett pecsét azt a látszatot keltette a felperes számára, hogy a fuvarozó az engedélyezett alfuvarozó. Megállapítható, hogy az alperes vagy a fuvarmegbízáskor, vagy az ellenőrzés foganatosításakor mulasztott, amikor a további alvállalkozásba adást nem tiltotta meg, illetőleg azt nem észlelte. Alperes nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amelyből a ... dolgozóinak feladatkör túllépése megállapítható lett volna, így ezen társaság eljárása a CMR 3. cikke alapján akként tekinthető, mintha az alperes maga járt volna el.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság a mentesülésre alapított védekezést, megállapította, hogy sofőrök a járművet vezették, amikor az áru elveszésére került sor, tehát a feladatkörükön belül jártak el, a CMR 3. cikk folytán a akként minősül, akit a fuvaros a fuvar teljesítése céljából vett igénybe, így az alperes úgy felel, mintha a saját sofőrjei jártak volna el. Tekintve, hogy a fuvaros cég alkalmazottainak szándékos bűncselekménye egyenesen vezetett az áru elveszésére, a CMR 23. cikke helyett a CMR 29. cikke alkalmazandó, azaz a teljes kár mértékéig felelős az alperes, ezért a keresettel egyező marasztalásának volt helye.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte.

Változatlanul vitatta felperes keresetösségi jogát, kifogásolva, hogy az elsőfokú bíróság az e körben előterjesztett, a kétszeres igényérvényesítés veszélyét állító védekezése alátámasztásához szükséges bizonyítási indítványának nem adott helyt. A károsulti nyilatkozat értékelése során az elsőfokú bíróság bár megállapította, mégsem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a fizetési kötelezettséggel terhelt felperes nem vett részt az általa hivatkozott megállapodás megkötésében, továbbra sem tisztázott, hogy a felperes saját biztosítója térített-e bármiféle kárt a ..., a ... biztosítója vagy a felperes részére, amennyiben utóbbi részére díjkifizetés teljesítésére került sor, úgy regressz igény folytán a biztosító indíthatna keresetet. Mindezekhez szükséges lett volna a hivatkozott megállapodás 2. oldalának a becsatolása, mert a teljes tartalom ismerete nélkül e körben nem vonható le jogi következtetés, nem zárható ki ugyanis, hogy az okirat hiányzó oldala a felperes, illetve a biztosítója általi megállapodást, kifizetést tartalmazza. Elfogadhatatlan, hogy a felperesnél az okiratból ne legyen saját példány, illetőleg életszerűtlen, hogy annak beszerzésére ne lenne módja.

Érdemben fenntartotta azon álláspontját, hogy jelen jogvita elbírálása során kizárólag azt lehetett volna vizsgálni, hogy az alperesnek a felperessel szemben milyen kötelezettségei voltak, és ennek eleget tett-e. Helytálló annak ítéleti megállapítása, hogy ... a ...-vel közölte az alvállalkoztatás tilalmára vonatkozó nyilatkozatot, alperes azt sem vitatja, hogy ezen társasággal tartotta az ügyben a felperes a kapcsolatot, nem pedig vele, ezen okból az alperesi szerződösszegés megállapítása minden alapot nélkülöz. Az e-mail váltások alapján az elsőfokú bíróság logikátlan és alá nem támasztott következtetéseket vont le, ... soha nem állt az alperes alkalmazásában sem munkavállalóként, sem cégvezetőként - ezen megállapítás tanúvallomáson egyébként sem alapulhatott volna - és mivel a felperes a ...-vel folytatott levelezést, így az alperes harmadik személy jognyilatkozatáért nem tehető felelőssé. ... jognyilatkozatai nem tulajdoníthatók ...nak, utóbbi nem tudott a további alvállalkozásba adás tilalmáról, ennek az ellenkezőjét felperes nem tudta bizonyítani, az általa csatolt okirat mind tartalmi, mind formai szempontból kifogásolható volt. Nem csak az nem nyert kétségmentes igazolást, hogy ...-ral közlésre került-e a tiltás, hanem az sem, hogy az egyáltalán a tudomására juthatott-e. Utóbbira következtetni abból, hogy ... írta alá a jogi képviselő meghatalmazását, nonszensz, szöges ellentétben áll az okszerű bizonyítás

követelményével. Továbbra is állította alperes, hogy a csatolt e-mail nem utal semmilyen formában arra, hogy létrejött volna a felperes által állított megállapodás, ekként nem értékelhető az a ... részéről tett ígéret, hogy 2009. február 15-től a probléma megoldását vállalta. Utalt alperes arra, hogy ... tanú maga is akként nyilatkozott, számára sem volt egyértelmű, hogy született-e végleges megállapodás az alvállalkozói tiltásra, önellentmondás, hogy az elsőfokú bíróság nevezett tanú vallomásának ezen részét nem tekintette relevánsnak, ugyanakkor perdöntőként fogadta el az alperes és ... munkakapcsolatára tett előadását.

Tévesen nem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság ... azon tanúvallomásának, mely igazolta, hogy a ... telephelyére központilag engedélyezett lista alapján engedték be a járműveket, tehát az ellenőrzés már a bebocsátáskor megtörtént; tekintve, hogy a listát felperes állította össze, így nyilvánvaló, hogy a perbeli fuvarszköz vonatkozásában ráutaló magatartással megadta a hozzájárulását a fuvarfeladat teljesítéséhez. A gépjárműlista tartalmáért, saját alkalmazottja magatartásáért felperes felel, nincs tehát jelentősége annak, hogy a tanú nem tudott arról, hogy nem a ... teljesíti a fuvart. Ha felperes alkalmazottja nem vette észre, hogy a kiállt fuvarszköz nem a megengedett alvállalkozó járműve, ezért csak a felperes felelhet. A rendszám alapján történő ellenőrzést egyébként ... tanú e-mail váltása is igazolja. A bevett gyakorlat az volt, hogy negyedévente kellett igazolást küldenie a-nek arról, hogy rendelkezik-e érvényes CMR biztosítással, ezen igazolás jelenleg is a felperes birtokában van, ezek is bizonyítják, hogy felperes tudott arról, hogy részére a fuvaroz, tehát az alperes szükségképpen nem szeghetett szerződést.

Változatlanul fenntartotta álláspontját a CMR 17. cikk 2. pontja szerinti mentesülésére, melynek alkalmazása során kialakult egységes bírói gyakorlat annak vizsgálatát kívánja meg, hogy a káresemény az adott időpontban és helyen elhárítható volt-e. Az elháríthatatlanság körében értékelendő, hogy két sofőr teljesítette a fuvarfeladatot, akik megbízhatóak voltak, hetente egy-két fuvart vállaltak külföldön, korábban a tevékenységükkel kapcsolatban kifogás nem merült fel. A büntetőeljárás iratai szerint az elkövetés módja professzionális, előre eltervezett és megszervezett volt, a raktérajtó nyitását érzékelő riasztóberendezést kiiktatták, ezen konspiratív módszerrel elkövetett lopás előre kivédhetetlen, a biztos védekezés megvalósítása irreális követelményeket támasztott volna. Utalt arra is, hogy a GPS jel hozzávetőlegesen 25-30 perces rendszerességgel sugárzott, míg az elkövetés csak 39 percet vett igénybe, mely rendkívül rövid időtartam ugyancsak objektíve lehetetlenné tette a bűncselekmény megakadályozását, a fuvarszköz egyébként riasztóval rendelkezett, pedig az nem is volt feltétele a fuvarmegbízásnak.

Az ítélet tévesen figyelmen kívül hagyja, hogy nem maga az alperes, hanem alvállalkozójának a munkavállalója követte el a bűncselekményt, így a CMR 17. cikk 2. pontja szerint ezen körülmény alapot ad arra, hogy kimentse a felelősségét. A CMR 3. cikke ugyan rögzíti a fuvarozó felelősségét az alkalmazottak cselekményeiért, azonban ha elháríthatatlan körülmények folytán a ténylegesen fuvart végző mentesül a felelősség alól, úgy a fuvarozásban részt vevő további személyek is mentesülnek a kárfelelősség alól, mert nem lesz olyan felelősséget keletkeztető tényállás, amelyre tekintettel a károkozás megállapítható lenne. Erre az álláspontra helyezkedett a Legfelsőbb Bíróság a jelen ügyben irányadónak tekinthető Gfv.X.30.398/2010. számú döntésében. Hangsúlyozta, annak nincs jelentősége, hogy a sofőr vagy más személy, vagy természeti csapás miatt következik be a kár, relevanciája csak annak van, hogy az adott helyen és időben ne legyen a kár elkerülhető, illetve elhárítható, ez vezethet a mentesülésre.

Felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és érdemben helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra, hogy a keresetösségi jog a 2011. november 23-án kelt okirattal igazolt, annak nem vitatott egyszerű fordítása kétségmentesen alátámasztotta a keresettel érvényesített követelés felperesi megszerzését. Az okirat bizonyítékként történő figyelembevételét nem zárta ki a második oldal hiánya, az értékelt nyilatkozatot ugyanis az első oldal teljes terjedelemben tartalmazta és alperes azon védekezése, hogy a hiányzó oldal is releváns lehet, csupán feltételezés. Emellett mind a teljes okirat beszerzésével, mind felperes biztosítójának a megkeresésével alperes a kétszeres igényérvényesítés veszélyét állító védekezése alátámasztását célozta, mely bizonyítás - szükségtelensége okán - alappal mellőzhető volt. A

CMR 32. cikk 1. pontjában meghatározott egy éves, szándékosság és gondatlanság esetén irányadó három éves, a CMR 32. cikk 1. pont a) pontja értelmében az áru 2009. május 14-i kiszolgáltatásának a napján megkezdődött elévülési idő elteltére tekintettel ugyanis nincs reális veszélye annak, hogy a perbeli fuvarozásból eredő igénytel a felperesen kívül más felléphetne, figyelemmel arra, hogy alperes sem állította, hogy az árukár miatt hozzá bárki, akár fizetési felszólítással fordult volna.

Megjegyzni továbbá a Fővárosi Ítéletábra, hogy a követelés nagyságrendjére tekintettel teljesen életszerűtlen és üzletpolitikailag sem indokolható biztosítói magatartás lenne a regressz igény érvényesítésének az elmulasztása.

Mindezt a keresetösségi jogot vitató, az e körbeni bizonyítás téves mellőzését állító fellebbezési érvelés nem foghatott helyt.

Felperes az igénytel a fuvarozói szerződéshez egyik legsúlyosabb tényállására, árukár bekövetkeztére, és az ezen alapuló, a CMR 17. cikk 1. pontja szerinti kárfelelősségre alapította, emellett szerződéshez nevesítve azt is, hogy az alperes a további alfuvarozásba adás tilalmára vonatkozó előírást nem tartotta be; alperes az e körben állított szerződéshez és a kárfelelősséget vitatva a CMR 17. cikk 2. pontja szerinti mentesülésére hivatkozott.

Osztotta a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy alperes a kimentését nem igazolta, az általa értékelendőnek tartott körülmények tekintetében - a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel - az alábbiakra mutat rá.

Alapvető kockázatsökkentő intézkedés a fuvarcég részéről a sofőr gondos, körültekintő kiválasztása, mert személy szerint neki kell főszolgáltatásként a rakomány biztonságos célba jutását megvalósítania, azonban a fuvarfeladat teljesítése során a fuvarozó cég és az alkalmazottja magatartása a szolgáltatást igénybe vevő fél szempontjából nem különíthető el egymástól, a gépjárművezető eljárása a fuvarcég eljárásának minősül, kárt előidéző vétke eljárása az őt alkalmazó társaság kárfelelősséget megalapozza. A per nem vitás adatai szerint a büntetőeljárás alá vont gépjárművezetők a alkalmazásában álltak és feladatkörük teljesítése során jogerős büntető ítélettel megállapítottan - mely határozat a Pp. 4. § (2) bekezdése szerint köti a büncselekmény vagyoni jogi következményéről döntő polgári bíróságot - bűnségdként vettek részt az áru részleges elvesztését eredményező lopás bűntettében. A gépjárművezetők nem egyszerűen kockáztatták a rakomány biztonságos célba érését azzal, hogy a belföldön keresztüli megállás nélküli áthajtásra vonatkozó előírást megszegve, az útvonalat megszakítva egy félreeső helyen leállították a fuvarszekert, és ahhoz, valamint a rakományhoz illetékteleneknek hozzáférést engedtek, hanem büntetőjogi felelősségre vonásukat eredményező ezen magatartásukkal teljes mértékben közrehatottak a káresemény bekövetkeztében, az árukár a büntetőjogilag büntettként értékelt magatartásuk egyenes következménye.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően abban az esetben lett volna indokolt azt vizsgálni, hogy az árukár a gépjárművezetők részéről az adott időben és helyen mennyiben lett volna elhárítható, amennyiben nem aktív részesei, hanem elszenvetői lettek volna a büncselekménynek.

Mivel a kimentését megalapozó körülmény nem állt fenn, a fuvarozási láncolat további tagjai, így a felperessel közvetlen jogviszonyban álló alperes sem hivatkozhat alappal a CMR 17. cikk 2. pontja szerinti mentesülésére.

Az áru részleges elveszésének fent taglalt körülményeiből következően az árukárt előidéző mozzanat nem a felperes által ugyancsak kifogásolt további alvállalkozásba adás ténye, hanem a rakomány részbeni eltulajdonítását eredményező bűncselekmény elkövetése, függetlenül attól, hogy abban bűnsegédként az alfuvarozó által megbízott további alfuvarozó alkalmazottai vettek részt.

A további alvállalkozásba adás tilalma - amennyiben azt a fuvarozó cég a fuvarfeladat elvállalásakor tudomásul veszi - az árukár kockázatát csökkentő, betartandó megbízói előírás, melynek megszegése azonban - erre vonatkozó megállapodás nélkül - nem kimenthető kárfelelősséget nem eredményez. Ettől eltérő jogi álláspontot felperes maga sem képviselt, és mivel kárigényét az áru részleges elveszésében megmutatkozó - a fent kifejtettek szerint sikeresen nem kimentett - fuvarozói szerződösszegésre alapította, nem volt az ügy érdemi elbírálására kiható relevanciája annak, hogy a főszo­lgáltatás teljesítéséhez kapcsolódó további alperesi szerződösszegés is megvalósult-e.

A Ptk. és a CMR viszonya a Ptk. 506. § (1) bekezdésében akként meghatározott, ha a CMR-ben írt speciális szabályok a Ptk. általános szabályától eltérnek, úgy a speciális szabályokat kell alkalmazni. A CMR 3. cikke - összhangban a Ptk. 498. § (1) bekezdésében foglaltakkal - engedi a küldemény továbbításának más fuvarozóra bízását, és az alfuvarozó magatartásáért fennálló fuvarozói felelősséget rögzíti, eltérés csupán abban mutatkozik, hogy a Ptk. 498. § (2) bekezdése szerinti egyetemleges felelősségi szabály nem tekinthető irányadónak.

Alperes tehát alfuvarozóként igénybe vehette a ...-t, utóbbi pedig a-t; az alfuvarozóért fennálló felelősség a CMR 3. cikke szerint alakul és azt nem tenné terhesebbé, ha az alperes bizonyítottan szerződést szegett volna azzal is, hogy a ... számára - annak ellenére, hogy tudomásul vette és elfogadta felperes további alfuvarozó igénybe­vételét kizáró akaratát - nem tiltotta volna meg további közreműködő igénybe­vételét.

A tényállás e körbeni feltárása, ehhez bizonyítás lefolytatása tehát szükségtelen volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet indoklásából mellőzte a további alfuvarozásba adás tilalmához kapcsolódóan tett ténymegállapításokat, a bizonyítás anyagának értékelését, az abból levont jogi következtetést és utóbbi helytállóságának a felülbírálatára a fellebbezésben foglaltak ellenére - ugyancsak szükségtelensége okán - nem tért ki.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fent kifejtettek szerinti részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

Alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles lenne felperes másodfokú perköltsége megfizetésére, figyelemmel azonban arra, hogy felperes jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg, továbbá fellebbezési ellenkérelmet sem terjesztett elő ezért javára a Fővárosi Ítéltábla jogorvoslati perköltség megállapítását mellőzte, és alperest csupán az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 forint jogorvoslati illeték Magyar Állam javára történő megfizetésére kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján

Budapest, 2016. február 23.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.
előadó bíró

Dr. Felker László s.k.
bíró